

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Approbandorum Bipartitum

Unczovsky, Marianus

Coloniæ Agrippinæ, 1693

Quæstio XXV. An liceat dimidiare Confessionem pro casibus reservatis?
ubi præmittuntur aliquæ difficultates circa casus reservatos in genere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37308

V. Cui ex his duab⁹ doctrinis adhæres?
 S. Posteriori quæ videtur probabilior.

QUÆSTIO XXV.

An liceat dimidiare Confessionem pro Casibus reservatis? ubi præmittuntur aliqua difficultates circa Casus reservatos in genere.

Vicar. **Q**uid Casus quantum ad forum internum?

S. Idem quod lapsus animæ in statum peccati: sive idem ac peccatum, quod facit hominem à rectitudine virtutis cadere, hinc Theologicè idem est Casus reservat⁹ ac peccatum reservatum.

Sylv. ver, Casus n. 1.

V. Quid datur intelligi per *ly* reservatum?

S. Hoc, quod hujusmodi delicti mortalis absolutionem Superior sibi ipsi reservet ad corrigendum illud suâ auctoritate, adeoq; si absolutio peccati adimatur inferiori Sacerdoti, hoc ipso peccatum seu Casus reservatus est. Al-

lo-

loza ex Navar. potest etiam sub nomine casus vel peccati reservati intelligi peccatum habens annexam Censuram reservatam.

V. Estne autem potestas seu Jurisdictio in Ecclesia peccata reservandi?

S. Esse potestatem exprimit *Sac. Conc. Trid. Sess. 14. Can. 7.* & contra negantes hanc universaliter acceptatam Doctrinam sic statuit *Sess. cit. Can. 11. Si quis dixerit Episcopos non habere jus reservandi sibi Casus, nisi quoad externam Politiam, atq; adeo casuum reservationem non prohibere quo minus Sacerdos a reservatis verè absolvat, Anathema sit.*

Proinde nimis imprudenter se opponunt Hæretici moderni temporis: si enim in foro externo Princeps potest sibi suoque judicio gravissimas causas reservare, cur non poterit quoq; Princeps Ecclesiasticus in foro Conscientiæ suo judicio & absolutioni delicta reservare atrociora, restringendo clavim Jurisdictionis specialiter extra ordi-

dinationem tradi solitam prout in Domino judicaverit expedire?

V. Ergo hujusmodi casuum reservatio utilis erit in Ecclesia DEI?

S. Utilissima in finem servandæ Disciplinæ Christianæ prout exprimit citatum *Sac. Conc.* hanc autem potestatem reservandi ultra summum Pontificem & Episcopos habent quoq; Prælati, quibus competit in Subditos sibi quasi Episcopalis autoritas seu jurisdictio, & Universaliter omnis Superior qui potest jurisdictionem delegare potest reservare.

V. Non dubito, quin sit aliqua diversitas in conceptu Generico casuum reservatorum.

S. Omnino, alij enim Casus dicuntur reservati ab homine, alij à Jure.

V. Qui sunt reservati ab homine?

S. Qui à voluntate reservatis pendent, & pro illius placito mutantur, minuuntur, vel augentur.

V. Qui à jure?

S. Illi

S. Illi, qui per Generales Constitutio-
nes Pontificias perpetuò valituras, aut
per statuta Synodalia habentia regu-
lariter vim legis reservantur: priorum
reservatio finitur morte reserva-
posteriorum nequaquam, verùm
diu lex durat, tam diu reservatio in illa
contenta.

U. Ergo mortuo Superiore v. g. Epi-
scopo tollitur casuum reservatio.

S. Tollitur illa, quam ipse posuit, sed
non ea, quæ est à Jure.

U. Si fortè diceret, *reservo hunc casum
donec aliud ordinaverò.*

S. Expirabit morte illius, siquidem per
verba expressa sola monstratur volun-
tas, sic autem est, quòd voluntas, fi-
niatur morte reservantis, *igitur &c.* si-
militer expirabit si dixerit, *ad bene-
placitum nostrum*, secus, si diceret *nobis
& nostræ Sedi Episcopali vel Successoribus
nostris*: nam tunc reservatio esset quasi
à Jure *Navar. L. 22. N. 2. & 21. Suar. de
Penit. T. 4. Disp. 27. Sect. 4. Sanch. l. 8.
Disp. 28. de Matri.* U. Pe-

U. Peto, an reservatio liget solum eos, qui erant Ordinario subditi, quando facta est, vel an etiam liget eos, qui postea fiunt subditi?

S. Dico ligare quoque illos, qui postea subditi fiunt, & ratio est: quia reservatio casuum quam facit sibi Episcopus est per modum legis Universalis adeoque facit illud, quod alioquin faciunt leges Universales, obligando omnes tam praesentes quam absentes, tam subditos de praesenti, quam de futuro.

U. Proferantur conditiones ad reservationem necessariae.

S. Apud diversos invenio sequentes: ut videlicet pro materia reservationis sit peccatum mortale, *item* ut sit grave, (adjiciunt aliqui *ly extra ordinariè*) *Item* ut sit externum, certum plene & perfecte opere consummatum; lego etiam apud quosdam (in ordine tamen ad aliqua peccata) ut sit publicum & notorium *Filiuc. de Sacrament. Tract. 7. c. 10. q. 2. n. 2. 72. Bonac. Disp. 5. Q. 7. punct. 5. n. 3. §. 2.* *U. Ad-*

U. Adfers pro materia reservationis peccatum mortale, putasne quòd venialia reservari non valeant?

S. Non puto reservari non posse, maxime illa, quæ gravioris mali periculum causare possent, & quidem non solum à Supremo Ecclesiæ Pastore, sed etiam Inferioribus ipso: quia verò finis reservationis in eis cessat, cum per venialia, in quæ sæpè cadunt etiam justi, non labefactetur disciplina Christiana, idcirco rectè ac rationabiliter non reservantur: imò (ut advertit Bonac.) reservare venialia, esset laqueum ponere fidelibus.

U. Saltèm qui externè peccabit venialiter & internè mortaliter, censebitur incurrisse casum reservatum.

S. Nequaquam: reservatio enim ordinariè petit, ut sit peccatum mortale in ipsa actione externa; quare non incurreret casum reservatum Maritus, qui ex intentione procurandi abortum Uxorem leviter percuteret, aut ad
le.

levem iracundiam provocaret, nisi forte adverteret ac prævideret etiam ex tali percussione secuturum effectum.

V. Concessio quod reservatio respiciat peccatum mortale, ut quid adjicis *grave*?

S. Si reservarentur peccata mortalia, in qua frequentius ob fragilitatem nostram cadere solemus, certè violaretur charitas, & ejusmodi reservatio potius esset in destructionem, quàm in ædificationem: sanctè itaq; adhortatur serioque præcipit *Sac. Congregatio*, ut Ordinarij locorum atrociorum tantùm & graviorum criminum absolutionem sibi reservent, nè alioquin coarctatâ potestate Ministrorum Sacramenti Pœnitent. contrarius piæ menti Sanctæ Matris Ecclesiæ subsequatur effectus.

V. Si autem Episcopus aut alius Superior etiam minora crimina vellet esse reservata?

S. Illicite quidem faceret reservando
abs-

absque justa causa, reservatio tamen teneret.

V. Trahis ad reservationem peccatum *externum & certum*, igitur, qui fortè centies Hæresim in animo volveret, non comitteret peccatum reservatum.

S. Certum est, quòd si reservationi subjacerent etiam peccata cogitationum, seu cordis occultissima, fideles innumeris (ut observant D.D.) angerentur scrupulis, maximisque premerentur angustijs, cum ejusmodi delicta sint de numero eorum in quæ frequentius & facilius homines prorumpunt: quapropter sentio Hæreticum mentalem reservationem non incurere, nisi fortè non tantum externa sed etiam mentalis Hæresis (prout fieri potest) inter casus reservados exprimeretur.

V. Putasne Hæreticum mentalem non incurere primam excommunicationem in Bulla Cœnæ?

S. Scio Ecclesiam non judicare actus merè mentales, unde si aliquando pu-
nit

nit actum internum Censurâ, non aliter, quàm ut annexū habet aliquod opus externum, quod prohibetur, adeoque bene dicitur solum DEUM esse ultorem peccatorum cordis.

V. Dixisti peccatū reservatum debere esse *certum*, quid ergo sentis de eo qui putat se v.g. incestum secundi gradūs comittere cū tamen sit simplex fornicatio, vel committit quidem incestum secundi gradūs, nihilominus nescit esse incestum, sed arbitratur esse fornicationem.

S. Adverto in casu non committi incestum formale, sed materiale duntaxat, quia verò incestus formalis tantum in gradu expresso reservari solet, ideoq; judico delinquentem reservationem non incurrere, utpotè non committentem peccatum mortale & externum in illa qualitate sub qua reservatur.

V. Afferuisti suprâ peccatum reservatum debere etiam esse *publicum ac notori-*

sorium potestne quoad hanc publicita-
tem aliqua certa assignari regula?
S. Sit pro regula prudens Confessarij
judicium, tradunt tamen aliqui D.D.
quòd si peccatum fiat in domo solita-
ria 10. Incolarum, tunc censendum
sit notorium quando 6. sciunt: si in
Pago 40. domorum, notorium esse, si
sciunt 10. Incolæ diversarum domo-
rum: si in Monasterio 20. plus minùs
Religiosorum, notorium esse si 7. aut
8. sciant: si in Communitate 100. per-
sonarum notorium esse si 15. aut 20.
sciant: si in civitate aliquot millium
Incolarum, notorium esse si 30. aut
40. sciant. Observo hìc etiam ex *Na-
var. in Manu. c. 27. nu. 255.* quòd ad
hoc, nè delictum dicatur publicũ, non
sufficiat quòd actus, qui est; delictum
sit publicus, nisi etiam publicè sciatur
ipsum esse delictum; Missa enim dicta
coram populo ab Excommunicato oc-
culto, est actus publicus, & est delic-
tum, non tamen est delictum publi-
cum,

cum, quia nescitur publicè sive à Populo esse delictum; Ulteriùs observandum est Delictum notorium & publicum aliud esse facti, & aliud *Juris*, illud dicitur notorium notorietate facti, quod ob evidentiã facti, nullã potest tergiversatione cæleri, ut si fiat publicè, hoc est in oculis omnium, vel majoris partis Universitatis vel Collegij &c. Notorium autem *juris* illud dicitur, quod constat vel ex spontanea confessione rei judicialiter facta, vel ex Sententia diffinitiva Judicis, quæ transit in rem judicatum.

V. Approbo ut supra dixisti, quod in hoc puncto de publicitate Confessarij prudens judicium sit respiciendum & observandum, nunc quæro, an ad incurrendam reservationem sit necessaria illius notitia?

S. Refert Alloza ex Sauch. T. 3. de Matri. D. 32. & alijs quod is, qui scit hoc vel illud esse grave peccatum, ignorat tamen invincibiliter esse reservatum, refer-

servatione non teneatur, imò ignorantem etiam vincibiliter an casus reservatus sit? sive fuerit ignorantia *juris*, sive *facti*, posse absolvi; ego autem dico, ad incurrendam reservationem pœnalem (id est habentem annexam censuram) utiq; requiri notitiam illius, secùs ad medicinalem: hanc enim incurrunt etiam ignorantes, alioquin homines rudes ac simplices habentes casus reservados, quorum inter mille vix unus scit reservationem, possent à suis casibus reservatis directè absolvi à quocunq; simplici Confessario, quod non est dicendum.

U. Ergo ignorantem invincibiliter reservationem & bonâ fide confitentem peccatum reservatum non absolveres *directè*?

S. Non (*suppositâ carentiâ potestatis ad absolvendum etiam à reservatis*) sed remitterem ad alium Confessarium potentem absolvere *directè*; quòd si fortè adesset aliqua necessitas, aut aliàs

P diu

diu Pœnitens deberet carere absoluti-
one, tunc *indirectè* absolverem, cum
onere comparandi coram Superiore
vel ejus Delegato pro directa absoluti-
one, datâ commoditate: imò nec de-
scendendo ad casus necessitatis, atten-
tâ solâ ignorantia inculpabili, dum
Pœnitens confitebitur reservatū, quod
putavit non esse reservatum, illum in-
directè & cum onere absolvam.

U. Ex hoc infero, quòd Confessarius
simplex seu inferior in aliquo casu ne-
cessitatis etiam extrâ articulum mortis
poterit pœnitentem indirectè absolve-
re à reservatis, cum onere adeundi Su-
periolem, vel alium ab ipso delega-
tum pro directa absolutione à reservatis
quamprimùm opportunitas aderit.

S. Hanc doctrinam amplector.

U. Contrarium autem lego in Trid.
Sess. 14. c. 7. ubi habetur: *cum extrâ
articulum mortis Sacerdotes nihil possint
in casibus reservatis, id unum Pœnitenti-
bus persuadere nitantur, ut ad Superio-*

res & legitimos Judices pro beneficio absolutionis accedant ; ergo nec indirectè licebit Sacerdoti inferiori absolvere Pœnitentem à reservatis extrà mortis articulum.

S. Loquitur Sac. Concil. in cit. textu de potestate directà, non autem indirecta, atq; ità negat Sacerdotibus inferioribus potestatem absolvendi directam, non verò indirectam in casu alicujus magnæ necessitatis.

V. Assigna ergo aliquem casum necessitatis.

S. Possit esse casus; *Primò* si Sacerdos aliquis lapsus in reservata haberet necessitatem Celebrandi nec haberet copiam Sacerdotis habentis facultatem absolvendi à reservatis, vel ipsiusmet Superioris, sed tantùm alicujus Sacerdotis potentis absolvere à non reservatis: possit enim & deberet tali Sacerdoti confiteri, ut directè à non reservatis, & indirectè à reservatis absolvatur cum onere seu obligatione

adeundi datâ occasione Superiorem
vel alium ab ipso delegatum pro direc-
ta â reservatis absolutione. *Secundò*
posset esse casus tuendi famam, vitan-
di scandalum, aut servandi præceptum
annuæ Confessionis, vel etiam vehe-
mens desiderium communicandi in a-
liquo loco Sacro, quò Pœnitens de
longinquo, voti, magnæq; devotionis
causâ advenit, supositò, quòd protunc
non pateat aditus ad Superiorem vel
ejus Delegatum.

U. Hæc indirecta potestas seu jurisdic-
tio quam adducis videtur derogare
reservationi.

S. Minimè, cùm maneat obligatio ad-
eundi Superiorem vel ejus Delegatum.

U. Nunquid sibi cõsulere posset Pœni-
nitens recurrèdo ad actû Contritionis?

S. Recursus iste non esset absq; magna
difficultate, cùm fragilitati humanæ
nimis difficile sit actum Contritionis
elicere, tutiùs necessitati Pœnitenti
subvenitur per absolutionem Sacra-
men-

mentalem indirectam cum solo actu attritionis; eligendum ergo in via salutis illud quod tutius est.

V. Sit hoc medium tutius, attamen valde difficile est percipere, quomodo jurisdictio in non reservata sit sufficiens in casibus expressis ad remittenda etiam validè reservata indirectè.

S. Mihi videtur res valde facilis intellectu: nam si Jurisdictio in non reservata sufficit ad remittendum indirectè peccatum reservatum ex oblivione inculpabili omissum, aut reservatum existimatū non reservatum, aut etiā quodcunq; aliud in Confessione ex gravi & rationabili causa omissum, cur in prænomatis casibus non debet censi sufficiens ad remittenda quoq; indirectè reservata, etiamsi cum non reservatis illa Pœnitens confiteatur? quare illi duntaxat, qui præsumunt *directè* absolvere etiam à reservatis incidunt in pœnas expressas in decreto *Clementis Octavi à Paulo Quinto* confirmati, non

verò absolventes *indirectè* juxta regulas juris communis concedentis facultatem sic absolvendi à reservatis in casu necessitatis, cum onere se presentandi Superiori vel ejus Delegato pro absolutione directa.

U. Sit conclusum, quòd simplex Confessarius, seu inferior possit in casibus necessitatis Pœnitentem absolvere à reservatis *indirectè*, & pro directa absolutione remittere ad Superiorem, jam peto an etiam Superior possit ex aliqua urgenti causa audire peccata Pœnitentis solùm reservata, & ab ijs absolvere, quoad reliqua verò Pœnitentem ad inferiorem Confessarium remittere?

S. Dico hanc dimidiationem urgente necessitate fieri posse.

U. Fortè ità ut Pœnitens maneat obligatus illa iterum confiteri simul cum non reservatis Confessario inferiori?

S. Non: suppositò enim quòd fuerint ritè clavibus subjecta, cessat obligatio

ea reconfitendi : quemadmodum ex eadem ratione confessionis ritè factæ, non obligatur Pœnitens cum peccato ex oblivione inculpabili, vel alia justa de causa in præcedenti confessione omissò, & postea in sequenti confessione manifestatò, etiam alia peccata priùs ritè confessa reconfiteri.

U. Ergo etiam quando Confessarius inferior absolvens à non reservatis remittit Pœnitentem pro reservatis ad Superiorem, non obligabitur Pœnitens reconfiteri peccata non reservata cum reservatis.

S. Non, utpotè ab illis directè jam absolutus: solùm enim tenetur manifestare illa à quibus directè debet absolvi qualia sunt reservata.

U. Sed occurrit dubium, an videlicet dum absolvit Superior à reservatis & inferior à non reservatis sint duo Sacramenta?

S. Lego apud *Suar. Tom. 4. Disp. 34. Sect. 1. & Bonac. Disp. 5. Q. 7. P. 5. §. 3. esse duo*

P 4

Sa-

Sacramenta quia duæ sunt formaliter absolutiones supra distinctas materias, adeoq; in primo gratiam, in secundo verò augmentum gratiæ accipi. Navarrus autem *Disp. 5. de Penit. num. 12. & 18.* censet esse quidem utramq; absolutionem Sacramentalem, ast ex utraque Confessione & absolutione unum integrari Sacramentum, quemadmodum ex pluribus unctionibus & formis unum Extremæ unctionis Sacramentum constituitur: hîc autem advertunt quidam gravissimi DD. tutiorem, probabiliorem ac faciliorem modum esse, si Superior audiens reservata non absolvat, verùm cum omnibus ritè confitēdis remittat ad inferiorem dando authoritatem absolvendi etiam à reservatis: similiter agat Confessarius inferior, quærendo facultatem à Superiore sive per se, sive per Pœnitentem, ut postea possit simul ab omnibus peccatis absolvere, vel remittat Pœnitentem non absolutum ad habentem

fa.

facultatem supra reservata, qui auditâ integrâ confessione, tam reservatorum quam non reservatorū absolvere possit *Suar. & alij.*

V. Suppono autem quòd si quandoque contingeret Confessionem dimidiari coram Superiore, cui Pœnitens confitetur peccata reservata, id fieri debeat ob causam aliquam urgentem:

S. Omnino: conformiter ad alibi dicta de Pœnitente confitente peccata reservata Confessario simplici; quare adverto non quamlibet occupationem Superiorum esse causam urgentem aut sufficientem ad dimidiationem, verùm debere esse talem quæ deobliget ab integritate materiali confessionis.

V. Sit casus, quòd Pœnitens confessus peccata reservata Superiori, obliviscatur inculpabiliter alicujus casus reservati, postea autem ante Communionem recordatus illius, accedat simplicem Confessarium eiq; tale peccatum confiteatur, quæro an ab eo possit absolvi? *P. S. Po.*

S. Potest: jam enim sublata fuit reservatio per priorem confessionem: suppono enim quòd Superior intendat absolvere quantum potest: præterea Superior absolvens intendit tollere quodcunq; obstaculum potens removere à gratia, adeoque intendit Pœnitentem absolvere à quocunq; reservato, quod posset obstaculum ponere in ordine ad consequendam gratiam: deniq; absolutio datur etiam juxta intentionem petentis, atqui petens absolutionem intendit absolvi à quocunque reservato etiam oblito, utpote desiderans (quantum fieri potest) liberari ab omni onere; ergo &c.

U. Occasione hujus responsi quæro an si Pœnitens habuit justam & legitimam causam tacendi aliquod peccatum reservatum coram Confessario habente auctoritatem absolvendi, possit deinde ab illo peccato absolvi ab alio non habente auctoritatem?

S. Potest: qui enim justam causam habuit

buit tacēdi peccatum reservatum coram habente Auctoritatem absolvendi, perindē videtur, quasi illud confessus fuisset cū cæteris: & ulterius ad verto ablatam esse reservationem per indirectam absolutionem à peccato ex legitima causa non manifestato, non secus ac per indirectam absolutionem ab oblitis tollitur reservatio oblitorum, manet ergo solum obligatio illud clavibus subjiciendi, sed non reservatio. *Sanch. lib. 8. de Matrim. Disp. 15 & lib. 4. in Sum. cap. 14. num. 37. Homobon. Tract. 5. examin. Ecclesias. Q. 37.*
U. Supponebas supra quod Superior absolvens à reservatis intendat absolvere quantum potest, si autem haberet intentionem absolvendi à peccatis solum actu confessis, nonne Pœnitens sive oblitus, sive justa de causa non manifestans aliquod reservatum deberet absolvi denuò ab alio auctoritatem habente?

S. Itā est, si de tali intentione constaret,

ret, terminata solum ad delicta reservata actu confessa.

V. Quid autem sentis de illo qui presentavit quidem se coram Superiore seu habente ordinariam potestatem absolvendi à reservatis, atque integrè peccata reservata aperuit, nihilominus invalidè seu sacrilegè confessus est.

S: Sentio reservationem esse ablatam cum Pœnitens se stiterit coram legitimo Superiore eique delicta ab eodem judicanda integrè aperuerit: cum hoc tamen observo sic sentiendum esse de Pœnitente, qui confitetur peccata reservata extra tempus Jubilæi: nam tempore Jubilæi non potest quis absolvi à casibus reservatis virtute ipsius Jubilæi, nisi confiteatur validè, quia absolutio à reservatis eò tempore datur ad consequendam gratiam; quapropter si Confessio fuerit Sacrilega & invalida ex defectu integritatis vel attritionis &c. non gaudebit Pœnitens Privilegio absolutionis à reservatis,
imò

imo etiam si quispiam validè confiteatur simplici Confessario delictum reservatum cum non reservatis tempore Jubilæi, nisi habuerit intentionem lucrandi Jubilæum non poterit à peccato reservato absolvi, nam facultas absolvendi à casibus & censuris reservatis tempore Jubilæi datur in ordine ad lucrandum Jubilæum, & ideò ubi hæc intentio cessat cessat, & facultas absolvendi.

V. Ergo si quispiam lucratus Jubilæum committeret denuò peccatum reservatum illudq; confiteretur secundâ septimanâ Jubilæi Confessario simplici absq; intentione iterum lucrandi Jubilæum, non posset absolvi à dicto peccato.

S. Vt Jubilæi absolvi non posset.

V. Occurrit dubium: an videlicet ille, qui extrâ tempus Jubilæi confessus est Superiori invalidè (cùm adæquata tamen manifestatione reservatorum) teneatur postea eadem delicta confiteri

teri inferiori, fictionem aperire, & pœnitentiam impositam exequi?
 S. Tenetur. *Cajet. in Sum. ver. cas. refer. Vasq. Tom. 4. q. 9. 1. art. 3. dub. 5.* debet namq; inferior sequi iudicium Superioris, & obligare Pœnitentem ad iunctam sibi pœnitentiam implendam.
 V. Benè ergo concludetur quòd faciens confessionem invalidam si oblisceretur confiteri peccata reservata coram habènte auctoritatem, non possit deinde eorum absolutionem à non habente auctoritatem consequi.
 S. Optimè: quia nec directè nec indirectè ab illis absolutus fuisset, & dolus nemini debet patrocinari maxime in tanto Sacramento.

QUÆSTIO XXVI.

De Casibus reservatis Papa, Episcopis, & etiam Superioribus Regularium.

Vicar. **Q**ui sunt casus Papæ reservati?

S. Illi